

Ⓔ Averz

Na líci zberateľskej euromince sú portréty tureckého sultána Sulejmana I. a uhorského panovníka Ľudovíta II. V spodnej časti kompozície je vyobrazený kôň, ktorý odkazuje na smrť uhorského panovníka v bitke pri Moháči. Pozadie portrétov v ľavej aj pravej časti dopĺňajú kopije s vejúcimi bojovými zástavami. V pravej časti mincového poľa je v dvoch riadkoch označenie nominálnej hodnoty 100 EURO, pod ktorým je štátny znak Slovenskej republiky. Pri spodnom okraji mince je v opise názov štátu SLOVENSKO a letopočet emisie 2026. Naľavo od kopijí je značka Mincovne Kremnica, štátny podnik, a štylizované iniciály autorky výtvarného návrhu Márie Poldaufovej, MP.

Ⓔ Reverz

Na rube zberateľskej euromince je kompozícia dramatického výjavu z bitky pri Moháči. V pravej časti mincového poľa dominuje postava jazdca na cválajúcom koni s kopijou v ruke útočiaceho na dvoch pešiakov v dobovom odeve a zbroji, pod ktorých nohami leží postava padlého vojaka. Pozadie kompozície dotvárajú siluety ďalších bojujúcich vojakov a rad vztýčených kopijí s bojovými zástavami. Na jednej zo zástav v ľavej časti je zobrazený znak Uhorska. V strednej časti kompozície je šikmo umiestnený letopočet konania bitky 1526. Vpravo od pešiakov je nápis BITKA, ktorého odraz je viditeľný aj na vodnej hladine, a pri spodnom okraji mince je v opise nápis PRI MOHÁČI.

Mapa bitky pri Moháči konanej 29. augusta 1526 podľa opisu kráľovského kancelára Štefana Brodariča

Ⓔ Údaje o minci

Nominálna hodnota:	100 eur
Materiál:	Au 900, Ag 75, Cu 25
Hmotnosť:	9,5 g
Priemer:	26 mm
Hrana:	vrúbkovaná
Náklad:	limitovaný, maximálne 5 000 ks v proof vyhotovení
Autor návrhu:	Mária Poldaufová
Rytec:	Jakub Morávek
Výrobca:	Mincovňa Kremnica, š. p.

NÁRODNÁ
BANKA
SLOVENSKA
EUROSYSTÉM

Vydala: © Národná banka Slovenska, august 2026

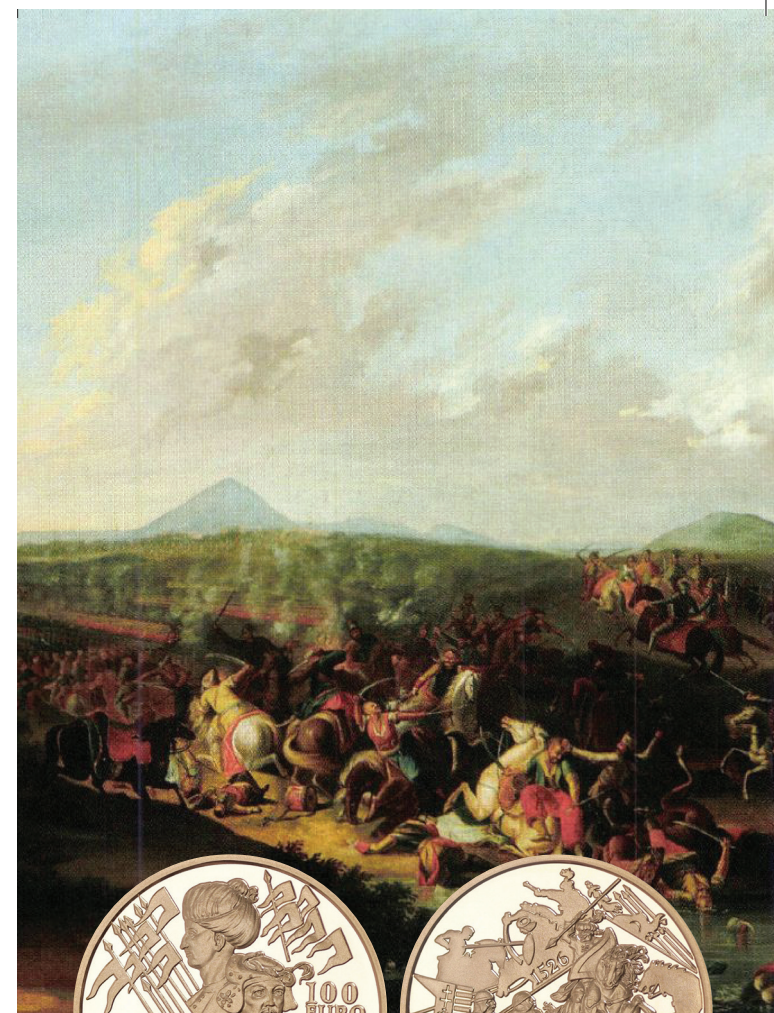
Text: Mgr. Diana Duchoňová, PhD.,
Mgr. et Mgr. Martin Neumann, PhD.

Foto: Wikimedia Commons
(Hans Krell, Ignác Fessler)

[www.nbs.sk/sk/bankovky-a-mince/
eurove-mince/zberatske](http://www.nbs.sk/sk/bankovky-a-mince/eurove-mince/zberatske)

www.nbs.sk

Bitka pri Moháči
500. výročie

ZLATÁ ZBERATEĽSKÁ EUROMINCA

Bitka pri Moháči, ktorá sa odohrala 29. augusta 1526, predstavuje jednu z najzásadnejších udalostí, ktoré ovplyvnili vývoj strednej Európy. V historickom vedomí sa spája s koncom stredoveku a nástupom raného novoveku. Uhorské kráľovstvo sa v tom čase nachádzalo v období hlbokých vnútorných problémov – oslabovala ho politická nestabilita, spory šľachty, finančné ťažkosti aj nedostatočná autorita panovníka. Napriek narastajúcemu osmanskému tlaku sa krajine nepodarilo získať výraznejšiu pomoc zo zahraničia a ani uhorský snem neposkytol kráľovi Ľudovítovi II. dostatočné prostriedky na obranu.

Osmanská ríša pod vedením sultána Sulejmana I. viedla do strednej Európy rozsiahlu ofenzívu. Po páde Belehradu v roku 1521 sa otvorila cesta hlbšie do Uhorska a v lete 1526 jeho hranice prekročila osmanská armáda s približne 60-tisíc vojakmi. Uhorské vojsko,

Ľudovít II., panovník, ktorý zomrel v bitke pri Moháči

Arcibiskup Pavol Tomori, hlavný veliteľ uhorských vojsk, v zlatom renesančnom brnení (1526)

zhromaždené pri Moháči, čelilo výraznej pre-sile a technicky vyspelejšiemu nepriateľovi. Bojisko si vybrala uhorská strana, ktorá na príchod Osmanov čakala niekoľko týždňov. Terén však poskytoval výhody skôr útočiacej osmanskej armáde, ktorá mala dostatok času na rozmiestnenie svojich síl.

Samotná bitka sa začala až popoludní, keď už uhorskí vojaci stáli dlhé hodiny na horúcom slnku. Úvodné útoky uhorskej jazdy boli síce prudké a dokázali zatlačiť predsunuté turecké jednotky, no osmanská armáda rýchlo zareagovala. Janičiari a delostrelectvo zasiahli uhorskú pechotu krížovou paľbou, čo spôsobilo rozpad bojovej línie. Jazda, ktorá tvorila jadro uhorskej sily, bola zatlačená späť a bitka sa v krátkom čase zmenila na ústup. Celý stret trval sotva dve hodiny, no jeho následky boli mimoriadne vážne.

Uhorsko prišlo o tisíce vojakov, viacerých predstaviteľov vysokej šľachty a vysokých cirkevných hodnostárov a predovšetkým o kráľa

Ľudovíta II., ktorý zahynul pri úteku cez potok Csele. Krajina zostala bez panovníka a bez veľkej časti politickej elity, čo ešte prehĺbilo chaos po porážke. Osmanom sa otvorila cesta do Budína, ktorý padol v roku 1541, a centrálnu oblasť Uhorska sa dostali pod ich kontrolu.

Priamym dôsledkom Moháča bolo nástupnícke uplatnenie Habsburgovcov, ktorí prevzali uhorský trón na základe dynastických dohôd. Uhorsko sa stalo súčasťou habsburskej monarchie a jeho územie sa na takmer 150 rokov obmedzilo najmä na dnešné Slovensko, západné Maďarsko a časť Chorvátska. Bitka pri Moháči tak predstavuje nielen zásadnú vojenskú porážku, ale aj historický zlom, ktorý rozhodujúcim spôsobom ovplyvnil politický, kultúrny a spoločenský vývoj regiónu. Minca vydaná pri príležitosti 500. výročia tejto udalosti pripomína jej trvalý význam a miesto v našich dejinách.

Mária Habsburská, manželka Ľudovíta II.

